****

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) Velehrad London (Reg. Charity No.1154836) a Velehradský výkonný výbor, pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii. Adresa: 39 Lonsdale Rd, Barnes, London SW13 9JP www.velehrad.org.uk

červenec-srpen/júl-august 2021 **číslo 142**

****

Historie, národní svátky a srpnová „dočasná“ katastrofa…

21. srpen 1968 pod Čs. rozhlasem, Praha (photo Frant. Dostál)

Tento měsíc vždy vzpomínáme na Bitvu o Británii a vznik našich prvních perutí RAF, tedy 310. a 312. stíhací a 311. bombardovací, které se významně účastnily vzdušných bojů (313. a 68. byly založeny později a stejně tak čs. letka v 1.peruti). Vzpomínáme však také na evakuaci našich vojsk z Francie po její kapitulaci v roce 1940 a letos vzpomínáme, kvůli kovidovým omezením raději doma a nikoliv podle původního plánu MCSFVA na vzpomínkovou oslavu v Cholmondeley, nedaleko Leamingtonu, kde byl založen první tábor našich v Británii. Během léta je toho ještě více, na což obvykle vzpomínáme. Třeba na příchod věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje na Moravu v roce 863 a na mučednickou smrt Mistra Jana Husa v roce 1415 v Kostnici, nebo na Slovenské národní povstání na konci srpna 1944, které se vydrželo statečně bránit i přes nacistickou přesilu celé dva měsíce a ilustrovalo vůli národa bojovat za svobodu.

Na co budeme vzpomínat poněkud jinak, byla sovětská okupace Československa v srpnu 1968, kdy skončila liberalizace režimu pod tlakem veřejnosti a začala tzv. normalizace (i dnes termín připomínající návrat k normálním praktikám diktatury komunistického režimu). Jak je známo, okupace si vyžádala 108 smrtelných obětí, včetně patnácti u rozhlasu v Praze a zhruba 500 zraněných. Nejmladší obětí byl dvouletý chlapec sražený ruskou cisternou a nejstarší 82letá důchodkyně. Moskva tehdy kromě půl miliónu vojáků svých invazních vojsk navíc přibrala pár jednotek svých dalších satelitů, aby to vypadalo jako potlačení mezinárodním zásahem, což ovšem nefungovalo v jednom městě na severu Čech. Místní dělostřelecká posádka postavila do bran kasáren děla a chtěla město bránit a polská jednotka, tam vyslaná, se raději s nimi pokojně dohodla o utáboření za městem. Byla to ovšem jedna z výjimek a archívy jsou plné zvěrstev zejména ruských vojáků a tak by bylo dobře onen srpen připomínat našim britským přítelům a známým. A připomínat jim i tu „dočasnost“ vpravdě orwellovské normalizace, která trvala dalších 21let.

V létě ovšem také vždy vzpomínáme na Otce Langa, 102. výročí jehož narození bychom letos oslavili na londýnském Velehradě, nebýt už snad končícího lockdownu. Po téměř půstoletí tento duchovní i politický vůdce nejen velehradské komunity, ale celého čs. exilu, byl zároveň knězem a propagátorem ekumenismu prostřednictvím Naardenského hnutí, rádcem, přítelem a příkladem bojovníka proti komunistické totalitě. Navíc úspěšně zburcoval množství britských poslanců, lordů, vědců a umělců a dalších našich spoluobčanů i jiných porobených národů k odporu proti rostoucímu pronikání vlivu Moskvy v Británii. Budeme dál plnit jeho odkaz v nových podmínkách, neboť jeho zásadní téze nutnosti odporu dobra proti zlu stále platí.

Na přelomu června a července zde v Londýně ovšem čelíme nové mutaci kovidu, vpuštěné do země neobezřetnou vládou spolu s desítkami tisíc Britů, vracejících se během tří týdnů otevřené hranice z návštěv u nakažených příbuzných v Indii. Ani nynějších dvacet tisíc nově nakažených denně, hlavně na severu země, není za této situace nenormálních a mnohým z nás to ztěžuje návštěvy v ČR a SR i přesto, že tamní čísla nově nakažených klesla na méně než jednu setinu britského čísla (a přesto není ČR ani SR na zeleném seznamu). My tam můžeme jen po dvojím očkování, když máme dvojí občanství a nějakou tu nemovitost, po roce bez údržby určitě značně zchátralou. Nepříjemnou skutečností ovšem je, že i podle premiéra ČR se mnozí Češi nechtějí nechat očkovat a jsou zjevně ovlivněni mnohem větším počtem popíračů koronaviru než v jiných zemích, což by mohlo vést k problémům a už se jednou vymstilo. Paradoxem ovšem je, že řada evropských zemí nyní Brity nechce vpouštět. Inu uvidíme, neboť se pomalu blíží onen 19. červenec, kdy mají být s měsíčním zpožděním (které ovšem dovolí další potřebné očkování stovek tisíc Britů), ukončena opatření britského stavu nouze a tak lze hledět do budoucnosti přece jen s jistým optimismem. /jn/

****

Správní rada londýnského Velehradu přeje krajanům příjemné prázdniny a konec lockdownu

a s politováním oznamuje, že až do ukončení vyjimečných opatření britské vlády kvůli pandemii se na londýnském Velehradě nekonají mše ani jiné veřejné akce. Doufáme, že mše, akce a nedělní česká školička budou na Velehradě obnoveny po prázdninách

Další informace na www.velehrad.org.uk , nebo napište na ludmilastane@gmail.com (mob. 07468 570551)

Některých krajanů ve Velké Británii se epidemie mohla existenčně negativně dotknout. V takovém případě se lze obrátit na charitu "Velehrad London". Správní rada se bude snažit pomoct najít řešení. Kontakt: trustees@velehrad.org.uk (AS).

****

****

ZPRÁVY Z LONDÝNA A KOMUNITY

Červnová zoomová mše Velehradu z kaple římského Nepomucena

Londýnská komunita kolem Velehradu se 20. června opět sešla na Zoomu ke tradiční české mši, tentokrát celebrované Otcem Vojtěchem Novotným z kaple římského Nepomucena, kde se chystá rekonstrukce. Dvacítka krajanů si vyslechla promluvu na téma evangelia o rybářích na moři a jejich záchraně Ježíšem, který utišil bouři. Otec Vojtěch zdůraznil, jak projevený strach apoštolů je v kontrastu se silnou vírou, která je často nutná v těžkých situacích.

Po mši si krajané opět vyměnili novinky, včetně zpráv o možnostech cestování do vlasti, připravovaného převozu místo mostu Hammesmith Bridge nedaleko Velehradu a dalších zajímavostí. Konstatovali také s radostí, že básnířka paní Jitka Pšurná-Lancaster konečně dostala poštou několik autorských výtisků své sbírky básní pod titulem *Bludný kořen* od českého nakladatele, takže urgence v Čechách zafungovaly…

Vzhledem k prázdninám nebudou v červenci a srpnu zoomové české mše a správní rada Velehradu bude monitorovat situaci ohledně ukončení lockdownu i vzhledem k zářijovému plánu každoroční Svatováclavské slavnosti v prostorách a v zahradě londýnského Velehradu v Barnes.

Záběr ze zoomové mše velehradské komunity (viz text); inaugurace nových náhrobků Edith a Zdeňka Sedlákových v Brookwoodu Velvyslanci ČR a SR a rodina hrdinů s přidělenci (viz str.4)

Asociace veteránů zrušila akci v Cholmondeley

MAFCSV, neboli Asociace památky svobodných českých a slovenských veteránů oznámila, že plánovaná vzpomínka na příjezd vojáků naší armády po kapitulaci Francie do tábora v severoanglickém Cholmondeley roce 1940 se kvůli prodloužení lockdownu nebude letos konat. Podle předsedkyně Gerry Manolas by nebylo pro mnohé příjemné omezit počet hostí na povolených 30 a riziko by se příliš nezmenšilo a tak si počkáme na příští rok.

Čtení knih pro děti z Okénka

Česká a slovenská škola Okénko v Londýně připravuje každou středu od 17.00 na facebookové stránce pravidelné čtení nových českých knih pro děti. Možnost je přidat se na FB nebo později sledovat čtení na Youtube. Adresa je **@okenko.czsk** a čítanie sa týka aj nových slovenských knih pre detí každý útorok o 17tej. Informacie na **@okenko.uk**

Budeme vzpomínat na naše zemřelé během července a srpna

O prázdninách budeme po vzpomínkách na naše věrozvěsty sv. Cyrila a Metoděje (přišli na Moravu roku 863) a upálení Mistra Jana Husa (6.7.1415) opět vzpomínat na zemřelé naší komunity. Budou zas mezi nimi **plk. Vladislav Halata** z 311. československého bombardovacího pluku RAF (22.7.1988), **plk. Alexander Hess**, první velitel 310. čs. stíhacího pluku RAF v Bitvě o Británii (10.8.1981), známý londýnský spisovatel **Jan Křesadlo,** jehož dílo stále fascinuje (13.8.1995), pěvkyně a hudebnice **Beryl Tučapská,** žena londýnského skladatele **Ant. Tučapského** (14.8.2013), dále pak **S/Ldr Karel Kuttelwascher**, náš nejlepší stíhač Druhé světové války v RAF s 18 vítězstvími, který létal mimo jiné u 1.nočního stíhacího pluku, kde vedl československou letku (polovinu perutě) (17.8.1959) a **sgt. Jan Kaucký**, náš další stíhač z Bitvy o Británii, zejména z bojů čs. stíhačů nad Londýnem v řadách 310. čs. stíhací perutě RAF (23.8.1970).

****

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PČR PRO KRAJANY ŽIJÍCÍ V ZAHRANIČÍ POD ZÁŠTITOU PŘEDSEDY SENÁTU PČR PANA MILOŠE VYSTRČILA společně s odbornými partnery AKADEMIÍ VĚD ČR, zastoupenou ETNOLOGICKÝM ÚSTAVEM AV ČR PRAHA, MINISTERSTVEM ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, a MEZINÁRODNÍM KOORDINAČNÍM VÝBOREM ZAHRANIČNÍCH ČECHŮ zvou krajany na konferenci

ÚLOHA A MÍSTO ZAHRANIČNÍCH ČECHŮ V BILATERÁLNÍCH VZTAZÍCH A AKTUÁLNÍ POTŘEBY ČESKÉ DIASPORY

7. a 8. října 2021 od 9 do 17hodin

V Jednacím sálu Valdštejnského paláce, sídlo Senátu PČR, recepce A, Valdštejnská ulice (v blízkosti stanice metra „ A“ Malostranská).

Písemné přihlášky zasílejte tajemnici paní Bronislavě Vackové na adresu *vackovab@senat.cz* do 19. září 2021.
Vstup na základě potvrzené přihlášky, s platným průkazem totožnosti a s nutností absolvovat bezpečnostní prohlídku, popřípadě čestné prohlášení o bezinfekčnosti na COVID – 19 (dle aktuální situace a v souladu s mimořádnými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR). Další info: Miroslav Krupička *(+420 602 279 543)*

****

****

Projekt „Never Forgotten“

Projekt „Never Forgotten“ velvyslance ČR Libora Sečky, cesty po hrobech našich hrdinů, pokračoval severně a na severovýchod od Londýna a my reportáže dál rádi přinášíme.

Etapa č.16 – Londýn a okolí (30. dubna – 13. května)

Obrázek, který hodlám o této etapě nabídnout, bude tvořit mozaiku v okolí Londýna, které se uskutečnily počátkem května letošního roku. Jednotlivé záznamy budou sledovat chronologickou linku. Na poslední dubnový den, kdy se doma tradičně večer zapalují ohně a pálí se „čarodějnice“, jsem byl pozván do tréninkového centra West Ham United v Rush Green, abych zde společně s Tomášem Součkem natáčel pro společnost IGM Productions pořad pod názvem „Road to UEFA Euro 2020“. Seděli jsme na židličkách uprostřed hustého zeleného pažitu, na němž hraje svá utkání j uniorka klubu, a povídali si o životě a fotbale. Vytrvalé sluníčko se prodralo z pod mraků a optimismus okamžiku ještě podtrhlo neplánované, o to však srdečnější a spontánní, setkání s trenérem „Kladivářů“ Davidem Moyesem.

Tušil jsem, že i moje následná mise - nalézt hrob vojína Viktora Schwarze na nedalekém židovském hřbitově v East Ham - bude úspěšná. Toto místo jsme už jednou, v únoru loňského roku, navštívili, ale náhrobní kámen československého vojáka jsme v lese natěsno vystavěných pomníků a desek nenašli. Padal ledový déšť a já jsem věděl, že se musím vrátit. Tentokráte jsme byli připraveni lépe. Pomocí zvláštní aplikace se nám celkem rychle podařilo identifikovat sektor, kde se měly ostatky vojáka nacházet, a pak už jsme se zaměřili jenom na rozpoznání nezaměnitelného t varu náhrobku. Podařilo se. Hrob muže, který se rozhodl sloužit vlasti, ale onemocněl a zemřel na tuberkulózu, jsme dle židovského zvyku ozdobili kamínky.

Kladení věnců ke hrobu sgt. Josefa Františka s velvyslancem Polska; sgt. František a jeho hrob v Northwood; hrob Viktora Schvarze a čs. sedmička na hřbitově v Kensal Green v Londýně

Uprostřed náhrobního kamene pilota Josefa Františka rozevírá svá křídla pyšný polský orel. I oblý tvar náhrobku odpovídá tradici polských válečných hrobů. Je tomu tak proto, že rodák z moravských Otaslavic létal v 303. polské peruti RAF a se sedmnácti potvrzenými sestřely se stal nejúspěšnějším „nebritským“ letcem v Bitvě o Británii. Poctu hrdinovi jsme proto vzdali na hřbitově Northwood společně s polským velvyslancem, Arkadym Rzegockim, oba. Doprovázeli nás kolegové z ambasád a vojenští a letečtí přidělenci obou zemí. O událost projevili velký zájem novináři zejména polských médií zastoupených ve Spojeném království. Obě delegace poté položily věnce k Památníku polských vzdušných sil v Northoltu. Na pamětních deskách, které monument obklopují, jsme mezi stovkami dalších příjmení našli další tři jména československých pilotů. Zahynuli, když sloužili v polských j ednotkách. Celé to slavnostní a svým způsobem vznešené česko – polské vzpomínkové konání v Londýně jsme uzavřeli obědem na erase slavné hospody The Orchard v Ruislipu, kam dle legendy chodili váleční letci po skončení bojových operací na pivo. Všichni jsme měli pocit, že nás spojuje nejenom minulost.

Z Ruislipu jsme spěchali na rozlehlý římsko - katolický hřbitov v Kensal Green. Otevřený částečně zvlněný a napospas přírodě ponechaný prostor vzdáleně připomínal obrázky, které zasílá vědecké vozítko Perseverance z Marsu na Zemi. Uprostřed tohoto zapomenutého světa se tyčila ruina stromu připomínající postavu, která se snaží za každou cenu odkráčet, ale její úsilí je zbytečné. Zdálo se, že je přikována tíhou svého příběhu, o nějž se každou noc musí dělit s posluchači vystupujícími z okolních hrobů. Depresívní dojem násobilo olověně šedé nízké nebe a dotírající vítr. Malý vojenský memoriál jsme uviděli v jednom z koutů nepravidelné obvodní zdi. Pod studeným betonovým křížem jsou zde na deskách vyryta jména desítek vojáků z různých zemí. Mezi nimi sedm Čechoslováků. Všichni patřili k pozemnímu vojsku a zemřeli v různých chvílích války v londýnských nemocnicích. Na rozdíl od hrobů mnoha našich letců jsme zde nenašli jedinou stopu o tom, že by místo někdo pravidelně navštěvoval nebo nedávno navštívil. Byl jsem proto moc rád, že jsme tak učinili.

>>>>>

****

The **Friends** *of* **Czech Heritage** **zvou srdečně krajany na dvě letní historické exkurze**

ve středu 14. července od 10.30 po londýnských pamětihodnostech: Apsley House, Wellington Arch a Belgravia
a ve středu 28. července v 8.20 odjezd z nádraží Waterloo a návštěva katedrály v Salisbury a hradu Longford Castle

cena každé exkurze je £45, včetně vstupného a průvodce. Registrace e-mailem, platby převodem na The Friends of Czech Heritage, Nat West Bank, a/c 44585942, sort code 60-01-15, reference: Outing a datum. Další informace: info@czechfriends.net/friends-events

****

****

Projekt „Never Forgotten“ *(pokračování ze str.3)*

Hold britským a našim bombardérům u nového londýnského pomníku

Den jsme završili návštěvou elegantního a proslaveného krematoria na Golders Green. Pochován je tu m. j. psychoanalytik Sigmund Freud, rodák ze severomoravského Příbora. Naším cílem však byl zvláštní vojenský památník na konci objektu. Připomíná malý altánek, jehož sloupy se odrážejí v zrcadle hladiny přilehlého souměrného jezírka. Z bronzových desek zde vystupují dvě jména československých letců – Stanleyho Johna Josefa Maseka (Stanislava Jana Josefa Maška) a Thomase (Tomáše) Glasera. Jejich památku jsme uctili rudou růží.

Na Den osvobození, 8. května, jsme v chladném deštivém ránu vyrazili do Runnymede, Památníku britských vzdušných sil. V moderní křížové chodbě je tu na mramorových deskách zaznamenáno více než dvacet tisíc jmen letců, kteří se nevrátili z misí a nemají jiné místo posledního odpočinku. Mezi nezvěstnými je 149 československých vojáků. Atmosféra pamětního místa, které se rozkládá na návrší nad řekou Temží, je velmi působivá. V mokrém tichu jsme položili věnce společně se slovenskou delegací a zástupci našich ozbrojených sil. Přítomen byl rovněž Tom Doležal, vůdčí osobnost jednoho ze dvou spolků věnujících se odkazu československých letců v Británii (Free Czechoslovak Air Force Associates), který nám podal odborný historický výklad.

Se zástupci druhého sdružení (Memorial Association for Free Czechoslovak Veterans) v čele s předsedkyní Gerry Manolas a slovenským velvyslancem, Róbertem Ondrejcsákem jsem se setkal následujícího dne na vojenském hřbitově v Brookwoodu. Dostavili jsme se tam, abychom se zúčastnili tradičních květnových oslav konce 2. světové války ale také inaugurace upraveného náhrobního kamene, který teď kromě jména poručíka Zdeňka Sedláka nese nově i jméno jeho manželky. Edita Sedláková sloužila během války u 311. perutě RAF, poté zahynula i s manželem při leteckém neštěstí. Po 76 letech se jí tedy dostalo jako první ženě v československé armádě v Británii zasloužené cti, stejné jako mnoha dalším mužům před tím, mít své jméno zvěčněno na náhrobku válečného hrobu. Velké poděkování za spolupráci a porozumění patří britské Komisi pro válečné hroby (CWGC).

Poslední dvě zastávky patřily dvěma významným památníkům vzdávajícím hold příslušníkům válečného letectva „Spojeného království, Commonwealthu a spojeneckých zemí“, tedy i Československa, v centrálním Londýně. Tím prvním je monument letcům Bombardovacího velitelství (Bomber Command) na začátku Piccaddilly Street, tím druhým je Památník Bitvy o Británii na nábřeží u Westminsteru. Jde o známé a slavné monumenty, které se staly součástí okolní krajiny a často kolem nich procházíme bez toho, že bychom přemýšleli o poselstvích, která vyjadřují. Byl jsem proto rád, že jsem s blížícím se koncem své diplomatické mise našel čas a vypravil se do centra města proto, abych se u nich zastavil a poklonil. Do Bitvy o Británii se zapojilo 88 československých stíhačů. *16. května 2021 Libor Sečka*

DUCHOVNÉ SLOVO Svet sa nechal oklamať iluzórnym pocitom bezpečia...

Z príhovora pápeža Františka účastníkom podujatia GLOBSEC 2021 „Obnovme svet k lepšiemu“ v Bratislave, 15. – 17. 6. 2021

Seriózna a poctivá analýza minulosti, ktorá zahŕňa uznanie systémových nedostatkov, urobených chýb a nedostatku zodpovednosti voči Stvoriteľovi, voči blížnemu a voči tvorstvu, sa mi zdá nevyhnutnou pre rozvinutie takej myšlienky obnovy, ktorá by sa zamerala nielen na obnovenie toho, čo bolo, ale na korigovanie toho, čo nefungovalo už pred príchodom koronavírusu a prispelo to k prehĺbeniu krízy. Kto chce znovu povstať z pádu, musí čeliť okolnostiam vlastného klesnutia a uznať prvky zodpovednosti.

Vidím teda svet, ktorý sa nechal oklamať iluzórnym pocitom bezpečia, založeným na honbe za ziskom. Vidím model hospodárskeho a spoločenského života, charakterizovaný toľkými nerovnosťami a egoizmami, v ktorom malá menšina svetovej populácie vlastní väčšinu majetkov, pričom často neváha nečestne ťažiť z ľudí a zdrojov. Vidím životný štýl, ktorý sa dostatočne nestará o životné prostredie. Navykli sme si konzumovať a ničiť bez okolkov to, čo patrí všetkým a treba to s úctou chrániť, čím sme vytvorili „ekologický dlh“, ktorý zaťažuje predovšetkým chudobných a budúce generácie. */ Celý text na stránkach TK KBS/*

ZPRÁVY Z DOMOVA Blíží se parlamentní volby v ČR a je třeba zapsat se na seznam

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České Republiky se budou konat v pátek 8. října a v sobotu 9. října 2021, připomíná vhodně Martin Hošek z Velvyslanectví ČR v Londýně, neboť právě tam a na Generálním konzulátu v Manchesteru lze ve Spojeném království hlasovat. Voliči však tam musejí být zapsaní do zvláštního trvalého volebního seznamu (možnost zápisu ještě do neděle 29. srpna) a hlasovat mohou i občané zde právě pobývající s voličským průkazem svého obecního úřadu v ČR. Jak známo, korespondenční volba není dosud uzákoněna a hlasovací lístky budou vydávány přímo ve volební místnosti. Další info na stránkách ***https://www.mvcr.cz/volby.aspx*** (Ministerstvo vnitra), nebo na webové stránce ZÚ Londýn ***https://www.mzv.cz/london/cz/konzularni_a_vizove_informace/volby***

Zemřel jeden z posledních veteránů slavné 311. čs. bombardovací perutě RAF

V Praze zemřel 23. června ve věku 96 let jeden z posledních veteránů slavné československé Třistajedenáctky RAF, Tomáš Lom, původním jménem Löwenstein (viz foto str 5). Tomáš se po vystudování matematiky a fyziky na univerzitě v Glasgow přihlásil v r. 1940 do čs. armády v Cholmondeley a o dva roky později přešel do RAF a absolvoval kurz radiooperátorů a střelců koncem roku 1944 vstoupil do řad československé 311ky, už tehdy sloužící u pobřežního letectva v boji proti ponorkám. Absolvoval však už jen jeden hlídkový let v trvání 13 hodin mezi Norskem a Islandem a byl převelen k výcvikové 111 OTU, kde zaučoval radiisty. Po válce dostudoval svůj obor a získal doktorský titul a později i kandidáta věd CSc, ořenil se a pracoval ve výzkumu vakuové elektrotechniky podniku Tesla. Po sovětské okupaci v r. 1968 byl vyloučen z KSČ a odvolán z pozice náměstka. V důchodu se účastnil besed s žáky a studenty a proslavil se loni vrácením Pamětního listu Miloši Zemanovi s vysvětlením, že prezidentovy aktivity se mu jeví jako vlastizrádné a je nevhodné, aby právě on rozesílal listy bývalým bojovníkům za svobodu země. Po odchodu Tomáše Loma už zbývají jen tři naši letci-veteráni RAF – Emil Boček ze stíhací čs. 310ky a pak z bombardovací čs. 311ky radiista Jiří Kafka a navigátor Petr Arton, původním jménem Salomon Apfelbaum. Ano, zbývají poslední hrdinové.

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA

Na pomoc obětem jihomoravského tornáda

Tomáš Lom (4.zleva) se svou posádkou Liberátora 311ky (str.4)

Jak se krajané dozvěděli z médií, jižní Moravu a hlavně Hodonínsko zasáhla neočekávaně 24.června silná bouře s tornádem. Síla smrště při rychlosti větru až 219km/h způsobila závažné a rozsáhlé škody, zejména ve vesnicích Moravská Nová Ves, Týnec a Hrušky, kde je řada domů zcela zničena a mnozí přišli nejen o střechu nad hlavou, ale o veškerý majetek. V Hruškách pak přišel o střechu i kostel a nedávno obnovená škola a ke škodám došlo i v Hodoníně, kde je vyhlášena policejní uzávěra. Nesjízdné silnice s vyvrácenými stromy a strženým vedením vysokého napětí ztěžovaly pak záchranářům přístup a přitom bylo nasazeno až 550 členů hasičských sborů, 250 policistů a pomoc přišla i ze Slovenska a Rakouska. Živelná katastrofa si vyžádala pět smrtelných obětí (plus nejnověji malé dítě) a 200 zraněných. Nyní dál pokračují nápravy škod, včetně obnovy vedení elektřiny. Organizace České kořeny (***www.ceskékoreny.cz***) poslala krajanským organizacím kontakt na připojení na internetové zpravodajství Seznam, kde (a též v jiných médiích) jsou ke shlédnutí reportážní záběry škod z vrtulníku a také uvedena řada charit a nadací: https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sledujte-aktualni-zabery-tornadem-ponicene-oblasti-z-vrtulniku-168282#dop_ab_variant=0&dop_source_zone_name=zpravy.sznhp.box&dop_req_id=SPoaw9ETpbv-202106251150&dop_id=168282&source=hp&seq_no=1&utm_campaign=&utm_medium=z-boxiku&utm_source=www.seznam.cz

Na pomoc postiženým se přihlásily nejrůznější charitativní organizace v ČR i jinde a krajané, kteří mají možnost *přispět ze svých bankovních kont ve vlasti* se mohou rozhodnout pro některou z charit: Dary ze zahraničí však přijímá například **Diecézní charita Brno (*https://dchb.charita.cz*),** která založila veřejnou sbírku s účtem č. 4211325188/6800, variabilní symbol 2002, nebo formou dárcovské SMS. Na číslo 87 777 lze poslat dárcovskou SMS ve tvaru DMS DCHB 30, 60 nebo 90 podle částky, kterou chcete přispět a je možné užít debitní či kreditní karty. Podobně také úspěšně funguje například sbírka Nadačního fondu Českého rozhlasu a Radiožurnálu na ***darujme.cz/pomahejtesnami*** nebo na webu ***www.radiozurnal.cz***. Škody prý celkem v ČR dosáhly miliardy korun.

Za dvojicí oblíbených českých hereček

Libuše Šafránková a Nina Divíšková

Z Prahy přišly smutné zprávy o odchodu dvou významných českých hereček. 9. června zemřela ve věku 68 let filmová a divadelní herečka Libuše Šafránková, žena herce Josefa Abrháma. Proslavila se nejen u nás, ale i v řadě evropských zemí nezapomenutelnou rolí Popelky ve filmu ,,Tři oříšky pro Popelku“, dále coby Barunka v Němcové televizní Babičce, ve Třetím princovi, ve Svěrákově oskarovém filmu Kolja, ve Vieweghových Báječných letech pod psa, v komedii Vrchní prchni a v řadě dalších rolí (celkem 150), a také coby členka souboru Činoherního klubu v Praze. Druhou smutnou zprávou byl odchod Niny Divíškové 21. června ve věku 84 let. Dlouholetá herečka Činoherního klubu zahrála v mnoha filmech od Morgiany Juraje Herze, Hry o jablko Věry Chytilové, Tajností Alice Nellis, až po Příběhy obyčejného šílenství Petra Zelenky. Rodačka z Brna, Divíšková vystudovala DAMU, kde poznala manžela, režiséra Jana Kačera a debutovala v ostravském Divadle Petra Bezruče. Po 35 letech v Činoherním klubu hrála i v menších divadlech v Řeznické či Celetné.

DOPIS Z PRAHY: Země uprostřed

Když se podíváte na politickou mapu Evropské Unie (EU), uvidíte uprostřed díru. Je to Helvetská konfederace; známe ji jako Švýcarsko. Země, která má osm a půl milionu obyvatel, čtyři oficiální jazyky, země, kde více i méně důležité otázky se rozhodují hlasováním občanů. Prezidentem konfederace je momentálně pan Guy Pamelin, ale zase nebude, neboť funkce hlavy státu koluje. Já v tom vidím švýcarský odpor proti tomu, aby se ve funkci někdo nezahnízdil.

Když už uvádím podstatné rysy švýcarského státu, měl bych ještě zmínit, že hrubý produkt, který Švýcarsko vytváří, je na hlavu zhruba dvojnásobkem téhož v EU, že tam jsou malé daně a minimální nezaměstnanost. (Zaměstnávají dokonce množství lidí z okolních států.)

Švýcarsko se o mnohém muselo dohodnout se sousedem, který je ze všech stran obklopuje, to jest s EU. Před rokem 2016 mělo Švýcarsko s EU asi 120 různých smluv a dohod; následovalo a pokračovalo vyjednáváni, v němž jedním z cílů EU bylo všechny ty smlouvy sdružit do jedné. Jednání nikam moc nevedlo, až se zadřelo úplně.

Když v polovině roku 2016 Briti v referendu rozhodli pro svůj odchod z EU, prohlásil Brusel, že vztah Unie se Spojeným Královstvím je třeba dohodnout nejprve, a pak teprve, že se bude řešit Švýcarsko.

Vzhledem k nevelké většině v britském referendu, zpočátku nepříliš kompetentní britské vládě (vedené ministerskou předsedkyní, která v referendu volila “zůstat”) a nejednotnému parlamentu se britsko-unijní jednání vlekla až do konce roku 2020, zatímco se švýcarskou kauzou se mnoho nedělo.

Teprve po - konzervativci vyhraných - britských všeobecných volbách v prosinci 2019 a následném nasmlouvaném a definitivním odchodu Velké Británie z EU se věci znovu daly do pohybu.

Unie a Švýcarsko obnovily vzájemná jednání. Ukázalo se, že - alespoň v tomto případě - není možné být suverénním státem a členem Unie zároveň. Tak se zkrátka nedohodli. To se stalo koncem května tohoto roku.

Sleduji zprávy ze Švýcarska. Není jich moc, obvykle se tam nic moc neděje. Myslím si, že tu “nedohodu” přežijou ve zdraví. Příště už určitě něco z českých luhů a hájů slibuje Honza Krátký

****

SPRÁVNÍ RADA LONDÝNSKÉHO VELEHRADU HLEDÁ DOBROVOLNÍKY NA POMOC PŘI AKCÍCH

S vylepšující se covidovou situací se těšíme, že zase budou brzy na Velehradě v Barnes kulturní a společenské aktivity. Při každé akci je třeba, aby někdo podával občerstvení, staral se o děti, někdo pomohl poklidit nádobí atd. Náš team je malý a uvítáme, když se k nám přidáte. Prosím pošlete odpověď Ludmile Stane na ludmilastane@gmail.com

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA VE ZKRATCE

Pandemii se v ČR a SR i nadále daří zvládat a počty nakažených se drží nad stovkou denně, ve srovnání se dvacítkou tisíc v Británii. Podle premiéra Andreje Babiše se však denní pokles zastavil a je tak třeba dál očkovat i přes zjevnou nechuť Čechů a pokračovat s dalšími opatřeními. Počet nakažených činil na konci června 6,5 osoby na 100.000 a nejnověji stoupl na 6,8 osoby na 100.000 a v Praze činí 19 nakažených na 100.000, což premiér považuje za nepříliš uspokojivé. Nejnovější stav očkování je pět milionů jednou (47 procent) a tři milióny dvěma dávkami, což činí 29 procent. Oslobodenie Mariana Kočnera v kauze vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej pre nedostatok dôkazov je podľa peticie prokuratúry a advokátov pozostalých rodín senátu slovenského Najvyššieho súdu predčasné. Súd súhlasí a nariadil, aby Špecializovaný trestný súd všetko znovu prejednal. Česká republika je prý díky menšímu koronavirovému poklesu hospodářství než v Itálii a Španělsku, poprvé v historii bohatší než obě země. Je tomu tak podle statistiky Mezinárodního měnového fondu, zpracované Lukášem Kovandou, hlavním ekonomem Národní ekonomické rady vlády pro server FX Street. Česko je taképodle globálního indexu inovací po Estonsku druhou nejinovativnější ekonomikou bývalého východního bloku. ,,Vakcíny od spoločností Pfizer - BioNTech a Moderna spúšťajú v tele človeka dlhodobú imunitnú reakciu. Zaočkovaného môžu pravdepodobne chrániť pred covidom nielen šesť mesiacov, ako sa doteraz predpokladalo, no dokonca až niekoľko rokov. S takýmito povzbudivými výsledkami prišla nová štúdia publikovaná v časopise Nature, na ktorú upozornilo aj slovenské ministerstvo zdravotníctva aj biochemik Pavol Čekan", napísal denník SME. *,,Koordinační výbor zahraničních Čechů připravuje druhý den konference (viz oznámení str.2) - tj. v pátek 8. října", píše organizátor Miroslav Krupička krajanům. ,,Začneme tradičně předáním Cen za dlouholetou práci pro krajanské komunity. Následně přijdou na řadu hosté a pak už vaše vystoupení. Nějaké tipy už mám, ale uvítám vaše návrhy na ty, kdo by měli být oceněni. Pošlete prosím jména i kontakty. Ohledně programu budu s některými z vás komunikovat. Abychom si užili po tom covidovém půstu trochu kultury, uvažuju o tom, že v sobotu 9. října dopoledne bychom mohli absolvovat návštěvu nově zrekonstruovaného Národního muzea. Zájemci, dejte mi vědět, abych to mohl připravit."* (viz opět str.2) Výstavba diaľnic na Slovensku pokračuje: V Júli plánujú dokončenie juhozápadného obchvatu Prešova, takmer 8-kilometrového úseka diaľnice D1 Prešov, západ – Prešov, juh a v auguste bude do prevádzky spustený úsek R2 Mýtna – Tomášovce na trase Zvolen – Lučenec.

****

Okénko, česká a slovenská komunitní organizace propaguje **České a slovenské tradice, kulturu a vzdělání v Londýně. V naší pravidelné české a slovenské sobotní škole se mohou vzdělávat děti školního (5 – 14 let) i předškolního věku (od batolat do pěti let). Děti se učí v souladu s Českými a slovenskými osnovami (čtení, psaní, prvouku a posléze zeměpis a dějepis). Je-li zájem děti se u nás mohou připravovat na přezkušovací zkoušky z českého jazyka. Pořádáme rovněž aktivity pro rodiče (lekce češtiny pro dospělé, ples, knižní klub, pěvecký sbor, divadelní spolek, klub fitness) a akce pro celou českou a slovenskou komunitu (Vánoční besídka, Velikonoční oslavy, Dětský den, výlety do muzeí, kempování, Šlapáček, atd. Detaily/info: www.okenko.uk a email: info@okenko.uk Sobotní škola provozuje činnost v Dunraven Primary School, Mount Nod Rd, London SW16 2LG**

Okenko.co.uk
Empowering Czechs & Slovaks in

****

ČESKÉ MŠE NA LONDÝNSKÉM VELEHRADĚ
se obvykle konají jednou měsíčně v neděli ve 14 hod
Obnovení bude po pandemii oznámeno !!!

SLOVENSKÉ OMŠE: 14 Melior St, SE1 3QP http://www.scmlondon.org
sa opäť konajú o 13 tej (slovensky/česky) a 19.30 v nedeľe a v pondelok a prvý piatok o 19.30 s covidovými opatreniami

****

Zajímá vás, jak je Česká republika reprezentována ve Velké Británii?
Kontaktujte Czech Centre: 30 Kensington Palace Gdns, London W8 4QY (v budově velvyslanectví ČR!)
Telefon: +44-207-307-5180 e-mail: info@czechcentre.org.uk
Czech Centre pořádá a organizuje výstavy, přednášky, koncerty atd , informuje Brity o možnostech podnikání, vzdělávání, atd

****

ZAJÍMÁ VÁS CO SE DĚJE V JINÝCH KRAJANSKÝCH KOMUNITÁCH?
Zkuste si na internetu najít *http://krajane.radio.cz/*
Budete překvapeni, je to totiž internetová platforma, určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů v celém světě... A najdete tam i informace o londýnském Velehradě

****

ZAJÍMÁ VÁS ČESKÁ A SLOVENSKÁ HUDBA? STAŇTE SE ČLENEM A PŘIVEĎTE ANGLICKÉ ZNÁMÉ DO
The Dvořák Society for Czech and Slovak Music
Společnost sdružuje zájemce o českou a slovenskou hudbu a jako registrovaná charita pomáhá hudebníkům a tělesům doma
Podrobnosti najdete na internetu (http://www.dvorak-society.org **) a další poskytne Terry Heard, Membership Secretary, 67 Lewisham Hill, London SE13 7PL, Tel: 020 8852 9263, e-mail: membership@dvorak-society.org**

****

VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE? www.velehrad.org.uk
Nabízí mnoho informací. Příspěvky na činnost Velehradu: zasílejte šeky na adresu: Velehrad, 39 Lonsdale Rd., London SW13 9JP

****

BOHEMIA HOUSE -- CZECH AND SLOVAK CLUB IN LONDON
Chcete si pochutnat na tradičních českých a slovenských jídlech a napít se dobrého piva z našich končin?
Stačí jet metrem do stanice West Hampstead (NW6) a o pár stovek metrů níž, v 74 West End Lane, čeká vytoužené pohoštění.
Rekonstruovaná restaurace otevřena od úterý do pátku 17 -22.30 hod a klub 17 - 23 hod, v sobotu/neděli 12 - 22.30 hod, klub 12 - 23 hod. Zavřeno každé pondělí kromě Bank Holidays, kdy je pak zavřeno v úterý. Telefon: Klub 0207 328 0131, Restaurace 0207 372 1193

****

Vydává a rozesílá Správní výbor charity Velehrad London (Publisher : Velehrad London, Charity registered in England and Wales (number: 1154836) and a company limited by guarantee (registered company No.: 08684201) Reg. offices: 39 Lonsdale Road, Barnes, London, SW13 9JP) a *rediguje v tradicích Věstníku a Londýnských Listů Mgr J.M. P.Jůn*